

ESPURNES BARROQUES

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

La vida es sueño... en música

LA GRANDE CHAPELLE (dir. Albert Recasens)
S. ADILLO, J. NOGUERO I E. RUFO

Dissabte 9 de maig del 2026, 18:30h.

Església de Sant Domènec
CERVERA (SEGARRA)

Valora'ns

Escaneja aquest codi QR i valora els concerts d'Espurnes Barroques 2026:

LA TEVA OPINIÓ ENS
AJUDA A MILLORAR.

GRÀCIES!

Espurnes Barroques és membre de:

JM Catalunya

Coordinadora
Catalana de Fundacions

Programa

Tomás Torrejón y Velasco (1644-1728)

Volad, corred, venid (del villancet *Aladas jerarquías*), a 3

Text: Pedro Calderón de la Barca, *El santo rey don Fernando, segunda parte* (1672)

Cristóbal Galán (c. 1625-1684)

Ay, mísero de ti, a solo i a 4

Text: Pedro Calderón de la Barca, *El jardín de Falerina* (1649)

Juan Hidalgo (1614-1685)

Peces, fieras, aves, a solo

Text: Agustín de Salazar y Torres, *Los juegos olímpicos* (1673)

Juan Hidalgo

¡Fuego, fuego...!

Text: Pedro Calderón de la Barca, *Celos aun del aire matan* (1660)

Manuel Correa (c. 1600-1653)

¡Piedad, favor, socorro! (del tono humano "¡Venganza, griegos!"), a 4

Carlos Patiño (1600-1675)

Si tus rayos me siguen, a 4

Anònim

Bárbaro pérfido sabe vencer, a solo*

Juan Hidalgo

Rompa el alma en suspiros, recitatiu

Antonio Martín y Coll (c. 1680-1734), recop.

Pasacalle de primer tono

Manuel Machado (c. 1590-1646)

Afuera, afuera que sale, a 4

Juan Gutiérrez de Padilla (c. 1590-1664)

Responsorio *Velum templi*, a 4

Pedro Ruimonte (1565-1627)

No ves el bien presente (d'*Esperanza tardía*), madrigal a 5

Juan Hidalgo, atrib.

Pisa, pisa con tiento

Text: Pedro Calderón de la Barca, *Fortunas de Andrómeda y Perseo* (1653)

Mateo Romero (c. 1575-1647)

Romero florido, folía a dúo

Juan Hidalgo

Esperar, sentir, morir, solo humano

Text: Melchor Fernández de León, *Ícaro y Dédalo* (1684)

Anònim

Aunque maten tristezas, a 4

Tomás Torrejón y Velasco

Desvelado sueño mío, rorro a 7

Anònim

¡Viva el gran Príncipe nuestro!, a 4*

Text: Pedro Calderón de la Barca, *Darlo todo y no dar nada* (1651?, 1681?)

Anònim

¡Aparta, aparta! (del tono *Pues hoy al arma han tocado*), a 4*

Anònim [Juan Hidalgo]

¡Venid a la *regia corte*, venid!

Text: Agustín de Salazar y Torres, *Los juegos olímpicos*

Juan Hidalgo, atrib.

¡Viva, viva la gala...!

Text: Pedro Calderón de la Barca, *Fortunas de Andrómeda y Perseo* (1653)

Tomás de Torrejón y Velasco

No puede *honor* (jácara)

Text: Pedro Calderón de la Barca, *La púrpura de la rosa* (1701)

*Obra de recuperació patrimonial i primera audició en temps moderns.

FONTS

Es llisten assignant ordre numèric a les peces tal com apareixen al programa:

- Barcelona, Biblioteca de Catalunya, M. 1679/28 (2); M. 927 (4); M. 3660 (6b), M. 738/15 (15)
- Boston, Harvard University, The Houghton Library, MS Typ. 258H: *Fortunas de Andrómeda y Perseo* (13, 21)
- Ciutat de Guatemala, Catedral de Guatemala, 3-009 (1) (17)
- Lima, Biblioteca Nacional MS, C1469 (22)
- Lisboa, Biblioteca da Ajuda, Cançoner Poètico-Musical Hispànic de Lisboa (primeres dècades del segle XVII) (5, 16)
- Madrid, Biblioteca Nacional, MC/3881/55 (6); M. 1357-1360: *Flores de musica obras y versos de varios organistas*, 1706-09 (9); M/1262: *Libro de Tonos Humanos* (10, 19); Ms 13622 [Manuscrito Gayangos-Barbieri] (18)
- Múnic, Bayerische Staatsbibliothek, Cod.hisp. 2: *Cançoner de la Sablonara* (14); Mus.ms. 2897 (20)
- Nova York, Hispanic Society, Ms. HC. 380/824a/52 (8)
- Puebla, Catedral de Puebla, Libro de coro XV (11)
- Santiago de Compostela, Manuscrit Guerra (ca. 1680) (3)
- Pedro Ruimonte, *Parnaso español de madrigales y villancicos*, Anvers, hereus de Pierre Phalèse, 1614 (12)

Totes les fonts són manuscrites, excepte l'imprès Pedro Ruimonte.

Transcripcions de Mariano Lambea (CSIC), Bruno Turner (Gutiérrez de Padilla) i Omar Morales Abril (Torrejón y Velasco)

Recerca musicològica i selecció musical d'Albert Recasens

Notes al programa

¿Per què el gran dramaturg del Siglo de Oro espanyol Pedro Calderón de la Barca (1600-1681) no va concebre *La vida es sueño* com una òpera, si des de principi del segle XVII el nou gènere nascut al nord d'Itàlia de la mà de Jacopo Peri, Giulio Caccini i sobretot Claudio Monteverdi anava guanyant cada cop més prèdica als escenaris europeus? Podria haver-hi moltes respostes, però potser la més elemental la podem trobar en el fet que, en la concepció calderoniana del teatre, el vers s'erigia com l'estructura mestra i com l'essència de la pròpia musicalitat del text, de tal manera que la música pròpiament dita es concebia senzillament com una eina al seu servei i mai com un fi en si mateixa.

Partint d'aquesta premissa, el projecte que presenta La Grande Chapelle per encàrrec del Festival Espurnes Barroques s'ha plantejat com un diàleg entre la paraula i la música, on totes dues conserven la seva naturalesa i autonomia. Per això, la música que conforma l'espectacle *La vida es sueño... en música* més que no pas “musicar” el text, apareix en un “espai sonor” o un “temps sonor” que la dramaturgia de Calderón permet, ja sigui perquè el mateix Calderón ho contempla d'aquesta manera, ja sigui perquè el text sortit de la ploma de l'escriptor madrileny admet —al nostre entendre— aquesta presència musical inicialment no prevista per ell.

Per això, una de les premisses que ens hem autoimposat per dur a terme aquest projecte ha estat la de respectar els versos originals, dels quals n'apareixen vora nou-cents, que tindrem el privilegi de gaudir en les veus de tres grans noms de l'escena del teatre clàssic espanyol, sota la direcció d'Eva Rufo. La selecció textual, realitzada pel professor Ignacio Arellano —màxima autoritat en el Segle d'Or i editor de les *Comedias* de Calderón— s'articula al voltant dels dos grans conflictes principals de l'obra: el binomi entre desig i autocontrol, i el dilema entre destí i llibertat, centrant l'acció en tres personatges clau com són Basilio (el rei astròleg que, per por dels presagis del destí, nega la llibertat al seu fill Segismundo), Rosaura (l'ànima torturada que busca restaurar el seu honor i atia el conflicte entre desig i autocontrol de Segismundo) i Segismundo (l'home fera fill de Basilio que ha de vèncer-se a si mateix i que té en Rosaura un mirall de la seva deshonra). Aquesta reducció argumental, a la qual puntualment es pot sumar algun altre element, permet que el diàleg entre els personatges i la música sigui més íntim i punyent, per bé que s'eliminin els matisos, les peripècies i els significats adjacents que aporten les trames secundàries.

En aquest context, en la nostra proposta, la música assumeix una triple funció. D'una banda, prepara l'atmosfera de les escenes i crea espais sonors que situen l'espectador en els diferents plans de l'acció: la presó, el palau, el somni o la guerra, ja sigui en intervencions previstes per Calderón o no. D'una altra, parafraseja o comenta el text, tant de manera literal com més abstracta, prolongant-ne el sentit en una dimensió lírica o reflexiva, a mode coral però de manera no tan llunyana de la funció que tenen les àries en el gènere operístic. Finalment, la música —a través dels cantants— actua com un veritable cor a la manera de la tragèdia clàssica, que pot acompanyar, qüestionar o fins i tot contradir allò que succeeix en escena. Naturalment, també s'han musicat aquells passatges en què Calderón preveu la intervenció musical, com ara els “salen músicos cantando”, “suena música” o els tocs d’“al arma”, que apareixen al text com a acotacions, reproduint un procediment retòric característic de l'època com és l'anàfora, en aquest cas hibridant teatre i música.

La proposta artística de l'espectacle i la imbricació de text i música és responsabilitat —per a bé i per a mal— dels sotasignats. La selecció musical, feta per Albert Recasens, ha sorgit d'una recerca minuciosa en cançoners i fonts del segle XVII, amb la premissa també autoimposada de triar músiques que Calderón va poder conèixer o que pertanyien al seu univers sonor proper. El programa s'articula, així, a partir d'obres de músics actius a l'escena madrilenya i sovint vinculats a la cort, com són Mateo Romero, Manuel Machado, Juan Hidalgo, Carlos Patiño o Cristóbal Galán, alguns dels quals van treballar colze a colze (es el cas sobretot de Juan Hidalgo o Cristóbal Galán) amb Calderón. S'hi han incorporat també músiques procedents d'altres obres de Calderón, com *El santo rey don Fernando*, *Darlo todo y no dar nada* o *Fortunas de Andrómeda y Perseo*, però sobretot aquelles nascudes de la seva col·laboració amb Juan Hidalgo, amb qui va experimentar nous gèneres lírics i amb qui va col·laborar en les dues òperes cabdals *Celos aun del aire matan* i *La púrpura de la rosa*, escrites per celebrar el Tractat dels Pirineus (1659) i el casament de Maria Teresa d'Àustria amb Lluís XIV (1660).

Villancets, madrigals i, sobretot, *tonos a lo divino* i *a lo humano* s'integren en l'acció mitjançant un treball de *contrafacta* que adapta el text al nou context dramàtic. Aquest procediment —que consisteix a canviar la lletra d'una cançó existent i ja coneguda per una altra de contingut diferent— s'imbrica en la pràctica secular d'allò que ja passava al Segle d'Or, amb unes obres que circulaven constantment entre l'església i el teatre, reescribant-se i adaptant-se segons el context, en un transvasament continu de materials que permetia que una mateixa melodia servís tant per a l'elogi sagrat com per a l'expressió dels afectes humans. Aquests

contrafacta no reproduïen el text original de *La vida es sueño*, sinó que el reformulen per traslladar-ne els conflictes a termes musicals. D'aquesta manera, moments clau com el despertar de Segismundo, la seva caiguda o el seu reconeixement final troben una ressonància sonora que encarna la seva evolució interior.

Una altra de les premisses inviolables del projecte ha estat el respecte per la sonoritat ibèrica del *seicento*. La plantilla instrumental s'ha limitat als instruments de corda pulsada i de continu propis de la cambra de palau i del corral de comèdies: arpa de dos ordres, guitarra barroca i viola d'arc, als quals —en casos de major pompa o possibilitats— podien sumar-se alguns vents i, sobretot, percussió, tal com hem fet també nosaltres. Aquesta combinació ofereix una transparència que garanteix la intel·ligibilitat del text i en potencia la càrrega dramàtica. Lluny d'un plantejament ornamental, la música contribueix a estructurar l'experiència escènica d'acord amb la pràctica de l'època de Calderón, sempre tenint present que, en el moment de la creació de *La vida es sueño*, Calderón devia conèixer les tendències emergents de l'òpera italiana, però va optar per un model en què la música “només” acompanyava i reforçava el vers.

La vida es sueño... en música proposa a les orelles modernes una manera diferent d'escoltar Calderón: no des d'una arqueologia musical fictícia d'allò que no va ser, sinó des d'una relectura del seu teatre com a experiència sonora global, en un espectacle en què paraula i música s'entrellacen per presentar la complexitat i la riquesa d'un dels grans textos de la literatura universal. És per això que, també a nivell actoral, els textos potser no sempre mantindran la correspondència teatral entre actor i personatge, sinó que hi pot haver moments en què aquesta identitat es diluirà al servei sonor del text.

Si al nucli de *La vida es sueño*, Calderón planteja la qüestió fonamental del pas de la naturalesa a la consciència, en l'exercici de la voluntat, és amb voluntat conscient i sense pretendre desnaturalitzar Calderón, que hem emprès aquest projecte, elaborant una proposta que sabem que no va ser i especulant sobre com la música que Calderón coneixia hauria pogut tenir un paper més nuclear en el seu text més cèlebre. Calderón advoca perquè sapiguem governar, fins i tot en la incertesa, i ens commina a obrar bé encara que tot pugui ser només un somni. Aplicant-nos la lliçó, és el que hem procurat fer també nosaltres amb aquesta proposta, desitjant que allò que hem somiat no sigui només un miratge.

Albert Recasens

Director de La Grande Chapelle i investigador de la UNAV

Josep Barcons

Director del Festival Espurnes Barroques i doctor en Humanitats

Aladas jerarquías

[Tornada]

Aladas jerarquías,
a quien toca hoy *guiar*
por campos de *asperezas*
a un término *fatal*.

¡Volad, corred, venid!

¡Venid, corred, volad!

Que *llega* ya, mortal,
quien busca entre las sombras
lo que no debe hallar.

¡Volad, corred, venid!

¡Venid, corred, volad!

[Cobles]

Volad, corred, venid,
por riscos sin piedad,
siguiendo al que se arroja
sin senda ni señal.

¡Volad, corred, venid!

¡Venid, corred, volad!

Volad, corred, venid,
que ya comienza a bajar
quien, ciega de su suerte,
no sabe a dónde va.

¡Volad, corred, venid!

¡Venid, corred, volad!

Abrid esos palacios,
sus puertas elevad,
que, *en rústica grandeza,*
ocultan más que dan.

¡Volad, corred, venid!

¡Venid, corred, volad!

¡Ay, mísero de ti...!

[Tornada]

¡Ay, mísero de ti,
que lo feliz *ignoras*
y *sufres* lo infeliz!

[Cobles]

Cuando en prisión oscura
nace a infeliz vivir,
ni sabe de su causa
ni culpa halla en sí.
¡Ay, mísero de ti,
que lo feliz *ignoras*
y *sufres* lo infeliz!

De sí propio cercado,
sin poder resistir,
y apenas halla aliento
para llegar a decir:
¡Ay, mísero de ti,
que lo feliz *ignoras*
y *sufres* lo infeliz!

Peces, fieras, aves

[Cobles]

El curso transparente
de tu corriente clara,
¡para, para,
oh, presurosa fuente!,
si acaso puede tanto
triste voz, dulce queja, tierno llanto.

Y pues no hay imposible
en los que amor intenta,
¡sienta, sienta
aún todo lo insensible
muévase al dolor mío,
tierna flor, duro escollo, sordo río!

Aun el bruto más fiero
ausente mueve a llanto.
¡Tanto, tanto
puede el dolor severo
que gimen en su esfera
mudo pez, ave dulce, ruda fiera!

[Tornada]

Peces, fieras, aves,
¡sentid mis males!
Plantas, flores, peñas,
¡llorad mis quejas!
Montes, valles, ríos,
¡oíd mis suspiros!
¡Oíd, sentid, llorad,
pues Amor reina
en riscos y flores,
en plantas y peñas,
en montes y ríos,
en aves y fieras!

¡Piedad, favor, socorro!

[Tornada]

¡Piedad, favor, socorro!,
y es pedir puerto al golfo que están
porque se anegue en llamas todo,
sin lágrimas los ojos,
los ecos mudos
y los cielos sordos.

[Cobles]

*Ya no les pienso pedir
más lágrimas a mis ojos,
porque dicen que no pueden
llorar tanto y ver tan poco.*

En tus rayos y en mis ondas
ardo, me duelo, y zozobro,
como mariposa al sol,
perdido leño de un golfo.

*Un mal consuelo no tienen
mis penas, ni más desahogo
que el de la piedad y el llanto
que en estas prisiones formo.*

En mi llanto y en mi fuego
no acierto a morir de todo,
ni ceniza me consumo
ni naufragio me derroto.

Si tus rayos me siguen

[Tornada]

Si tus rayos me siguen
porque me alumbren,
quien no quiere ser hielo
no los excuse.

*¿Qué veo, cielos? (¿Qué no veo?,
diré mejor.) ¿Quién creyera
que a mí me sonaran mal
los ecos que me desvelan,*

*según bien hallado estaba
en mi sueño? ¡Qué belleza
tan rara soñé que vía,
si no es que me lo parezca!*

Triunfante esta ardiente llama
*que incendia toda la esfera,
que mi valor te conquistó
hoy en esta selva es fuerza.*

Bárbaro, pérfido

Bárbaro, pérfido sabe querer,
pues entre halagos infunde el temor,
y para el ánimo, ciego y altivo,
usa en su trato su extraño rigor.

Tímido y cándido el pecho se ve
cuando el rigor no ha llegado a entender,
*mas si un extraño poder lo provoca,
pierde el aliento, no sabe qué hacer.*

Víctima tímida siente en su ley
ciego temor, no sosiego ni honor,
*que aun en lo mínimo muestra el impulso
todo su exceso, su ardor y furor.*

Rompa el alma en suspiros

Rompa el alma en suspiros,
queja sin voz,
y voz de mi silencio
templada con el llanto,
porque no abraze el dolor que siento.

*De las fortunas ciegas
en su rigor me quejo:
¡cielos, en mi desdicha,
si me cercáis de peligros, dadme medio!*

¡Borradme la razón!,
con que, si es, en mi dolor, *rigor* vuestro,
¡quitarme el albedrío!
¿Para qué quiero yo el entendimiento?

*De un extraño semblante me turba,
entre las ansias de un incendio,
en cuyo mismo impulso,
aún de confusión se viste el riesgo,
que a comprender no alcanzo
de su mismo aspecto el soberano imperio,
que, al querer mirarle,
se me turba también el pensamiento.*

Recogida en el alma,
me confundo, me altero y me suspendo.
¿Cuál será la fatiga,
dónde es la diversión?
El sentimiento callo,
y, por más desgracia,
herí en lo mismo que callo.

No, no me merezco,
que aunque quiera decirlo
no sé cómo se llama mi tormento.
Ejemplo, y no milagro
de esta verdad, *en mí misma advierto,*
a un corazón *tan duro,*
rendida colgaré de honor un pecho.

Afuera, afuera que sale
Afuera, afuera que sale
con ejércitos de flores
la majestad del señor
a la campaña *del orbe.*

¡Con qué donaire que llega!
parece que *en él dispone*
todo su *poder* el cielo,
sus gracias y perfecciones.

Aves parleras y hermosas,
aquí con picos veloces,
celebrad esta *grandeza*
por señor de estos blasones.

Flores, hacedle guirnaldas
con que su frente corone,
que es quien rige estos reinos
y a cuyo imperio responden.

[Tornada]
A sus fuerzas *ninguno*
no se le oponga;
mire que no quede
sin la victoria.

Velum templi
Velum templi scissum est,
et omnis terra tremuit.

El vel del temple es va esquinçar,
i tota la terra va tremolar.

No ves el bien presente
No ves el bien presente
y el mal futuro asegurar le sabes,
y el alma casi ausente,
entre la soga y la garganta cabes,
y vas volando asida
al postrimero aliento de la vida.

Pisa, pisa con tiento
Pisa, pisa con tiento las flores,
quedito, pasito, amor, que no sabes
en cuál de ellas se esconden los celos;
y puesto que son de tus flores el áspid...
no, no los despiertes;
duerman y callen.

Romerico florido
[Tornada]
Romerico florido
coge la niña
y el amor de sus ojos
flechas cogía.

[Cobles]

La que es el lucero
de nuestro lugar,
flores va a buscar
de amor verdadero
y la del romero
que es azul y blanca,
cual la mano franca
de quien la coge,
coge la niña
y el amor de sus ojos
flechas cogía.

Esperar, sentir, morir

[Cobles]

¿Por qué más iras buscas que mi tormento,
si en su siempre callado dolor atento
yo propio me castigo lo que me quejo?

Estas voces que el labio vierte cobarde,
aún más que por alivio, por muestra salen
de las llamas que dentro del pecho arden.

Vive tú, muera solo quien tanto siente
que sus eternos males la vida *muere*,
y solamente vive porque padece.

[Tornada]

Esperar, sentir, morir, *vencer*,
que en el peso de mi propio ser
no hay lugar para ceder:
vencer, morir, sentir, esperar.

Aunque maten tristezas

[Cobles]

Dejen morirme de triste
que así lo pide la causa,
pues, si me matan tristezas,
vive de ser triste el alma.

Amo la tristeza mía;
sólo el ser triste me agrada,
que hace estimarse la vida
ver que mis penas me matan.

[Tornada]

Aunque maten tristezas,
sepa quien *sueña*
que es *el sino del hombre*
vida soñada.

Muchos viven de dichosos;
yo, sólo, de penas tantas
que halla la vida en la muerte
quien de ser triste se paga.

Desvelado sueño mío

Desvelado *sueño* mío,
que a tanto engaños naces,
Duerme, *duerme*, al arrullo
que tristes entonan las aves;
Duerme, *duerme*, al arroyo
instrumento de plata, suave,
cese en el mundo
desvelo tan grande.

Duerme, soberano *dueño*,
falso imperio no deseas,
que de esos que *juzgas*
frágiles, fútiles,
son tus *memorias*
de glorias errantes.

Viva el gran Príncipe nuestro

Viva el gran Príncipe nuestro,
cuyos lauros...
cuyos triunfos...
siempre invictos...
siempre excelsos...
a voces van diciendo...
que a su imperio le viene el mundo estrecho.

¡Aparta, aparta!
¡Aparta, aparta!
¡Afuera, afuera!
¡Toquen clarines,
toquen al arma!
¡Los parches se repiquen
y suenen las trompetas!
¡Al arma, al arma!
¡Guerra, guerra,
Segismundo llega
que toquen al arma!
tiembla la tierra.

Venid a la regia corte, venid,
[Introducció]
*Venid a la regia corte, venid,
corred, moradores del reino, corred,
que hoy a su príncipe el reino proclama
que el mérito solo consigue vencer.*

*Venid a la regia fiesta, venid,
corred, cortesanos del reino, corred,
que hoy de su albor el laurel se reparte
y a quien se venciére le hace valer.*

[Tornada]
¡Escuchad, atended,
que el clarín del destino
mi voz ha de ser,
escuchad, atended!

[Cobles]
*De nuevo esplendor se adorna
el sol del trono feliz,
que si en la prisión fue sombra
hoy es trono de marfil.*

*Los miedos de un padre hacen
su vaticinio cumplir,
pues el honor le aconseja
probar su humana raíz.*

*Si al verse libre en la corte
enciende un ardor sutil,
no sabe al monstruo vencer
ni a su estrella resistir.*

*Ya que termina la pompa
vuelve a su antiguo confín,
y, preso el orgullo, hace
al bien por siempre vivir.*

¡Viva, viva la gala...!
¡Viva, viva la gala
de Segismundo;
triunfador en justicia,
justo rey nuestro!

*Cuando a estrella tirana
vence su juicio,
con libre cetro tiene
en paz su reino!*

No puede honor
[Tornada]
*No puede honor
hacer mi dicha mayor.
Sí puede honor
hacer mi dicha mayor.
No puede honor,
ni mi deseo,
pasar del bien que poseo;
porque en la gloria que veo
de tan divino favor,
no puede honor...
Sí puede honor...
...hacer mi dicha mayor.*

SEGISMUNDO
*La dicha no merecida
la posee desairada
quien fue fiera en otra vida;
despeñado en su caída
despiada:
más quisiera merecer,
que poseer.
Luego si el honor puede dar
gloria que es más singular,
cuanto hay de fiera a señor...
...bien puede honor
hacer mi dicha mayor.*

ROSAURA

*Vida que a ser dicha crece
cuando el honor se restaura,
es la vida de Rosaura
que vuestra luz amanece;
y si se ofrece
tanta ventura tener
llegado a ver
vuestra más alta victoria,
eterna será memoria
de lealtad y de valor,...
...no puede honor
hacer mi dicha mayor.*

SEGISMUNDO

No hace poco el que agradece.

ROSAURA

El que agradece, ¿qué hace?

SEGISMUNDO

Por lo menos satisface.

ROSAURA

Satisface, y no merece.

SEGISMUNDO

En fin, ofrece
lo que *dicta su prudencia*.

ROSAURA

*¿Es un sueño?
sí el dolor no sacrifica.*

SEGISMUNDO

¡Es conciencia!

ROSAURA

*Sí es conciencia;
que una vez mío el favor,...
... no puede honor
hacer mi dicha mayor.
Sí puede honor
hacer mi dicha mayor.*

Nota: La majoria dels textos presenten *contrafacta* de diversos nivells de manipulació respecte del text original, obra d'Albert Recasens i Ignacio Arellano. Les lletres originals són les de: *Peces, fieras, aves, Velum templi, No ves el bien presente, Pisa, pisa con tiento i Romerico florido*. Arran del procés d'assajos de la producció, algunes d'aquestes lletres poden patir modificacions. Les paraules en cursiva són *contrafacta*.

Fitxa artística i biografies

La Grande Chapelle

Raquel Mendes, *soprano*

Rita Filipe, *soprano*

Daniel Folqué, *contratenor*

Joan Francesc Folqué, *tenor*

Jorge Martínez Escutia, *baríton*

Lixsania Fernández, *viola da gamba*

Manuel Vilas, *arpa de doble ordre*

Pablo Fitzgerald, *guitarra i tiorba*

Pere Olivé, *percussió*

Sergio Adillo, *Segismundo*

Jesús Noguero, *Basilio*

Eva Rufo, *Rosaura*

Josep Barcons i Albert Recasens, idea original i guió

Albert Recasens, direcció musical i recerca musicològica

Eva Rufo, direcció escènica

Ignacio Arellano, adaptació del text

Una producció de:

MÚSICA I
EXPERIÈNCIES
AL TERRITORI
BARROC

Amb la col·laboració de:

LA GRANDE CHAPELLE

La Grande Chapelle és un conjunt vocal i instrumental de música antiga amb vocació europea, l'objectiu principal del qual és oferir una nova lectura de les grans obres vocals espanyoles dels segles XVI al XVIII, amb especial predilecció per la producció policoral del Barroc. Al mateix temps, té la voluntat de contribuir a la important tasca de recuperació del repertori musical hispànic.

La Grande Chapelle ha actuat als principals cicles d'Espanya i en festivals com Haut-Jura, Musica Sacra Maastricht, Laus Polyphoniae d'Anvers, Rencontres musicales de Noirlac, Festival Cervantino de Guanajuato, Radio France, Ribeaupillé, Saint-Michel en Thiérache, Saintes, Île-de-France, Van Vlaanderen, Lió, Herne, Cremona, Estocolm, La Valletta (Malta) o Resonanzen de Viena, Utrecht, així com en temporades de la Cité de la Musique de París, deSingel (Anvers), Arsenal de Metz, FOK de Praga, la UNAM de Mèxic, el Teatro Mayor (Bogotà) o el Gran Teatro Nacional de Lima, entre d'altres.

Des de la seva fundació el 2005 i impulsada per la voluntat de difondre el patrimoni musical hispànic, va crear el seu propi segell, Lauda, amb la qual edita enregistraments acurats d'alt interès musical i musicològic des d'una posició independent. Els seus eixos principals han estat explorar la relació entre música i literatura del Segle d'Or i recuperar l'obra dels compositors més destacats del Renaixement i el Barroc espanyol, sempre amb primeres gravacions mundials i recreacions musicològiques que situen cada obra en el seu context. El 2010 va rebre el I Premi FestClásica (Associació Espanyola de Festivals de Música Clàssica) per la seva contribució a la interpretació i recuperació de música espanyola inèdita. Per la seva qualitat i solvència artística, els discos de La Grande Chapelle / Lauda han rebut premis i distincions nacionals i internacionals de prestigi, com dos "Orphées d'Or" (Acadèmia del Disc Líric de París, 2007 i 2009), el "Sello del año" dels Prelude Classical Music Awards 2007, "5 de Diapason", "Excepcional" de Scherzo, "Choc de Classica", el "Preis der deutschen Schallplattenkritik" (PdSK), "Editor's Choice" i "Critic's Choice" de Gramophone, entre d'altres.

ALBERT RECASENS

Després d'estudiar música a Tarragona, Barcelona, Bruges i Gant, cursà la llicenciatura de musicologia a la Universitat Catòlica de Lovaina, on es doctorà amb una tesi sobre la música escènica madrilenya del segle XVIII.

Des dels inicis de la seva carrera combina la pràctica musical, la gestió i la recerca musicològica, convençut de la necessitat d'un treball interdisciplinari i d'un compromís total amb la difusió del patrimoni musical oblidat. Ha publicat articles en diverses revistes i enciclopèdies nacionals i internacionals i ha participat en projectes de recerca (UAM, UB). El seu projecte de recuperació *Pedro Ruimonte a Brussel·les* va rebre les ajudes Fundació BBVA a Investigadors i Creadors Culturals 2016.

El 2005 va iniciar un projecte de recuperació del patrimoni musical espanyol amb la fundació del conjunt La Grande Chapelle i el segell discogràfic Lauda. Des d'aleshores ha donat a conèixer obres inèdites de grans mestres dels segles XVI al XVIII (A. Lobo, P. Ruimonte, J.P. Pujol, C. Patiño, J. Hidalgo, C. Galán, S. Durón, J. García de Salazar, F. Valls, J. de Nebra, A. Rodríguez de Hita, F.J. García Fajer, J. Lidón, entre d'altres) en estrenes o primeres gravacions mundials.

Des del 2007 és director artístic de La Grande Chapelle, amb la qual ha dirigit nombrosos concerts de polifonia i música barroca. Entre les estrenes de música teatral destaquen La Paz Universal de Calderón de la Barca, l'òpera *Compendio sucinto*

de la revolució espanyola de Ramón Garay i *Fortunas de Andrómeda y Perseo* (1653), de Calderón i Hidalgo (atribuïda). Des de 2019 és investigador al projecte “Vincles, creativitat i cultura” de l’Institut Cultura i Societat de la Universitat de Navarra.

El 2023 ha estat reconegut amb el Premi de Cultura de la Comunitat de Madrid, en la categoria de música clàssica, per la seva contribució a la difusió i el coneixement del patrimoni històric musical espanyol.

SERGIO ADILLO

Sergio Adillo es forma com a actor al Laboratorio William Layton, a l’Accademia Veneta Teatrale i al Michael Chekhov Acting Studio de Nova York. Ha treballat amb companyies de diversos països com el Teatro de La Abadía, Buxman Producciones, la Compañía Nacional de Teatro Clásico, Nao d’Amores, Teatro del Noctámbulo o The Cross Border Project, així com amb institucions internacionals a Itàlia, Portugal i els Estats Units. Ha participat en muntatges com *Tiempo de silencio*, *Farsas y églogas* o *Lo fingido verdadero*, sota la direcció d’Ana Zamora, Pablo Messiez o Lucía Miranda, entre d’altres.

Com a autor teatral és co-creador de la saga *Livianas Provincianas* i ha desenvolupat una línia de treball centrada en la reescriptura de textos clàssics. Especialista en teatre del Segle d’Or, ha publicat en revistes especialitzades diversos estudis sobre la posada en escena contemporània de les obres de Calderón de la Barca, un d’ells premi a la investigació José Monleón de la Academia de las Artes Escénicas de España. Actualment compagina la seva activitat artística amb la docència i la recerca a la UNED.

JESÚS NOGUERO

Jesús Noguero inicia la seva trajectòria professional el 1986 amb la companyia La Tartana, emblemàtica del teatre madrileny dels anys 80. Ha desenvolupat una àmplia carrera en teatre, cinema i televisió, i ha estat reconegut amb diversos guardons, entre els quals el Premi de la Unión de Actores y Actrices (2022) i un Premi Max.

Al llarg de la seva trajectòria ha treballat en escenaris com el Centro Dramático Nacional, el Teatro Español, La Abadía o la Compañía Nacional de Teatro Clásico, amb muntatges com *Luces de Bohemia*, *Rey Lear*, *Bodas de sangre* o *En la luna*. En el cinema ha participat en títols com *Severnatze*, *Hoy no se fía mañana sí*, *La voz dormida*, i en televisió en sèries com *Celeste*, *Fariña*, *Venga Juan* o *Amar en tiempos revueltos*. El 2026 ha estrenat *La última noche con mi hermano*, dirigida per Alfredo Sanzol, al Teatro María Guerrero.

EVA RUFO

Eva Rufo és llicenciada en Interpretació per la Real Escuela Superior de Arte Dramático de Madrid i diplomada en Educació Especial. Completa la seva formació al Teatro de La Abadía i al Roy Hart International Arts Centre, i formà part de la primera promoció de la Joven Compañía Nacional de Teatro Clásico, on va treballar com a actriu protagonista durant cinc temporades (de 2007 a 2012).

Ha participat en produccions del Centro Dramático Nacional, el Teatro Español i La Abadía, amb directors com Helena Pimenta, Ana Zamora o Israel Elejalde, i ha estat nominada en dues ocasions als Premis Max per a “millor interpretació femenina”.

En televisió ha intervingut en nombroses sèries com *El asesinato de Carrero Blanco*, *La catedral del mar*, *El nudo* o *La cocinera de Castamar*.

Paral·lelament, desenvolupa projectes escènics que integren poesia amb altres disciplines artístiques contemporànies, com *Cada átomo de mi cuerpo es un vibroscopio* o *Yo deseo*, recital que fusiona poesia i música electrònica i que es va estrenar al Festival Internacional de Teatro Clásico de Almagro i al Festival de tardor de la Comunitat de Madrid l'any 2023. Col·labora amb el Festival Internacional de Teatro Clásico de Almagro i l'Acadèmia de les Arts Escèniques com a formadora a *La Casa del Verso* (Almagro, Buenos Aires i Montevideo) i participa en la selecció i formació de la setena promoció de la Joven Compañía Nacional de Teatro Clásico a banda d'estrenar, al Teatro Español, *El nudo gordiano*.

Tast gastronòmic

Casa Dalmases - casadalmases.org

Joel Castanyé - **La Boscana Restaurant** - laboscana.net

a partir de la recepta “Sangre de tomate” cedida per

Aitor Zabala - **Restaurant Somni** - somniarestaurant.com

Amb la col·laboració especial de:

Amb la col·laboració de:

Amb l'ajut de:

SASPrefabricatsde formigó · Òptica Jané · Gestoria Mas Solsona · Forumgestió Assessors · Instal·lacions AGECE · Farmàcia Òptica Casas · Omniu Segarra · Bonpreu · Alapont SA · Knauf · Solsona Experience Oliva Torras · La Mare Cultural · Tèxtil Oliu · Vidres Solsona · Fustes Jané · Farmàcia M. Teresa Comas Riu · Koobin · Constructora de Solsona · Tallers Ballús · Ca l'Agneta · La Garriga de Castelladral · Urbi Apartments · Càmping La Ribera · Allotjaments El Miracle · Hotel El Monegal · Hotel Sant Roc · MMPlats · Restaurant Crisami · Forn pastisseria Camps · Cuadrench studio · Casa d'Espiritualitat del Miracle EssènciesCat · Acústic Barna · Slow Turisme · Associació d'Amics de Vergós Guerrejat · Associació cultural Riubrogent Associació Amics de Coaner · Hotel Alta Segarra · Hotel Can Alemany · Aparthotel Cal Marçal · Hotel Estel · Hotel Bonavista Hotel La Freixera · Hotel Sant Roc · Hotel Solsona Centre · Hotel Amèrica d'Igualada · Hotel Bregon · Guixés

Productors:

Cafès Gener · November Tea · Casa Dalmases · Forn Coma · Jordi Roca · Celler Collbaix · El Molí · El Reguer · Espai Gastronòmic · Pastisseria Sangrà · CaLagneta · Celler Comalats · Pízzico · Cal Moliné · Celler Fargas-Fargas · Biolord · El Rosal · Salt del Colom · Licors Quevall · Forn Cal Pius · Formatges Blancafort · Forn Vilalta Artium · Celler Cooperatiu d'Artés · Pastisseria La Palmera · Celler Abadal · Celler Entrebosc · Lluc Crusellas · Celler Castell d'Encús · Fruits Secs Torra · Caldo Aneto · Can Solvi · Celler Grau i Grau · Parc de les Olors de Claret · Carquinyolis El Miracle · Ratafia del Miracle · Ratafia dels Carboners · Xocolates Aynousé · Restaurant Casal de Castelltallat · Vins Urpina · Eixarcolant · Agustí Pastisser Restaurant by Xavier Benito · Ladiferenta · Restaurant Vinaròs · Simats · Els Tractets · Espècies Teixidor · Hostal de Pinós · Fruits Taribó · Forn de pa Guerres · La Cabana d'en Geli · El Forn Antic · Victor Schmidt

Mitjans col·laboradors:

No et perdis...

Dreaming Pink

JOEL FREDERIKSEN I ENSEMBLE PHOENIX

10 de maig - 11h.
Església de Santa Magdalena de Vergós Guerrejat
ESTARÀS

Els somnis d'Enees

ORQUESTRA BARROCA DE SEVILLA

17 de maig - 18:30h.
Església dels Àngels
CASSERRES

Vetlla

CIA. MAGDALENA GARZÓN I COR CEREROLS

24 de maig - 18:30h.
Cementiri Nou
IGUALADA

Fes-te amic del festival i gaudeix dels avantatges!

www.espurnesbarroques.cat

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Departament
de Cultura

Diputació
de Barcelona

Diputació de Lleida
La força dels municipis

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE CULTURA